

нятията *младост* и *живот*. (В „Маска“ опозицията *смърт* – *живот* е надредна, най-висша в структурата на текста, но вторично възникнала, производна на опозицията *зной* – *студ*.) Преобръщането на смисъла се дължи на символизирането (повишената степен на символичност) на един трафаретизиран се от прекомерна употреба знак. До голяма степен тук ни интересува преливането на значения в опозицията *жар* – *хлад* от 1896 до 1907 г. или – налице ли са фактори, обусловили рязката семантична промяна, задвижването на значения в обратна посока, негативизирането на *свръхземното* и неочаквано избликналата позитивност на *зной*. Разбира се, трябва да се постави акцент върху такива глобални символики, с които поезията на Яворов настойчиво оперира – *огън* и *слънце*, – както и върху не всякога очевидната диференциация в значенията *топлина* и *светлина*. В този смисъл „В тъмницата“ не противоречи в своята знакова употреба на „На родоските заточеници“. В тази поема, както и в създаденото година по-късно „Като звезда светла“, са активирани не смислите на *горенето* (страст, мъка, болка, интензивно изживяване – да припомним *горенето-кипене* в „Арменци“ и дори *накипелите сълзи* в „Заточеници“), а значенията на божествено-просветляващия дух. Тази диференциация *светлина* (*лъчи*, *божественост*) – *топлина* (*огън*) става отчетлива и демонстративна у зрелия поет (1905–1906 г.). Ако образът на *майката* от „Майчина любов“ изявява афинитета към синтезиране на противоположни значения („на твоя поглед от *лъчите*“ – „и *пламък* страховит, и в *пламък* бездна страховита...“), то образът на *детето-любима* в „Две хубави очи“ сублимира въобще *лъчезарната светлина*. Когато трябва да назове онтологичната загадка или онтологичната непроницаемост, Яворов не се поколебава да смеси в драстичен оксиморон *лъчистата светлина* и *сатанинския огън*: „Вдън хаотичното небо / *лъщеше* кръвопламенно кълбо, / светило без *лъчи*, око на сатана“ („Истина“, 1906). Това обаче е частен случай в означаващата практи-